

Dodatek č. 2 k ŠVP Organizace vzdělávání v 1. ročníku

Podpora adaptace žáků v 1. ročníku

č. j. ZŠ-Ho 173/2026

1. Úvodní ustanovení

Tento dodatek upravuje organizaci vzdělávání v 1. ročníku základní školy s cílem podpořit úspěšnou adaptaci žáků na školní prostředí při přechodu z předškolního vzdělávání do základního vzdělávání.

Dodatek reaguje na potřebu posílit podporu žáků v počátku povinné školní docházky a umožnit postupné osvojování základních školních dovedností v souladu s jejich individuálním tempem učení.

Úprava se týká především organizace a metodických přístupů ve výuce v 1. ročníku.

Tento dodatek:

- nemění učební plán školy,
- nemění očekávané výstupy stanovené v RVP ZV,
- umožňuje jejich postupné naplňování v rámci celého 1. vzdělávacího období (1.–3. ročník).

2. Charakter adaptačního období

V 1. ročníku je realizováno rozšířené adaptační období, zejména v prvních měsících školní docházky.

Cílem adaptačního období je:

- usnadnit přechod dítěte z předškolního vzdělávání do základní školy,
- rozvíjet pracovní a sociální návyky žáků,
- vytvářet pozitivní vztah ke škole a učení,
- respektovat individuální tempo vývoje a učení žáků.

3. Organizace výuky v adaptačním období

V průběhu adaptačního období může škola:

- přizpůsobovat tempo osvojování učiva individuálním možnostem žáků,
- využívat činnostní a prožitkové učení,
- zařazovat kratší vyučovací bloky a častější změny činností,
- podporovat spolupráci mezi žáky,
- zařazovat pohybové a relaxační aktivity,
- využívat prvky formativního hodnocení a slovní zpětné vazby.

V tomto období je zvýšený důraz kladen na rozvoj předpokladů pro osvojování čtení, psaní a matematických dovedností.

Součástí výuky je zejména:

- rozvoj řečových a komunikačních dovedností,
- rozvoj zrakového vnímání,
- rozvoj sluchového vnímání,
- rozvoj grafomotoriky,

- rozvoj fonemického uvědomování,
- budování základních matematických představ.

K podpoře rozvoje jazykových dovedností může škola využívat také prvky metody Elkonina – Rozvoj jazykových dovedností dětí.

4. Tempo dosahování očekávaných výstupů

Očekávané výstupy stanovené v RVP ZV jsou naplňovány v průběhu celého 1. vzdělávacího období (1.–3. ročník).

V 1. ročníku je kladen větší důraz především na adaptaci na školní prostředí, rozvoj pracovních návyků, rozvoj řečových a komunikačních dovedností, rozvoj grafomotoriky, rozvoj zrakového a sluchového vnímání, rozvoj fonemického uvědomování a budování základních matematických představ.

5. Postupné osvojování čtenářských dovedností

Žáci si čtenářské dovednosti osvojují postupně v průběhu celého 1. vzdělávacího období. Individuální tempo rozvoje čtení je respektováno.

Na konci 1. ročníku žáci zpravidla zvládají základní orientaci v písmenech, čtení jednoduchých slabik a krátkých slov či vět a postupně rozvíjejí porozumění čtenému textu.

6. Postupné osvojování psaní a rozvoj grafomotoriky

V počátku školní docházky škola věnuje zvýšenou pozornost rozvoji jemné motoriky a grafomotorických dovedností.

Výuka psaní zahrnuje zejména uvolňovací cviky, rozvoj správných pracovních návyků při psaní a postupné osvojování základních tvarů písmen.

7. Zaměření vzdělávání v adaptačním období

Oblast rozvoje	Hlavní cíle vzdělávání v 1. ročníku	Příklady činností
Adaptace na školní prostředí	Rozvoj pracovních návyků, orientace v pravidlech třídy, pozitivní vztah ke škole	komunitní kruhy, společná tvorba pravidel, kooperativní činnosti
Jazykové a komunikační dovednosti	Rozvoj slovní zásoby, schopnosti vyjadřování a naslouchání	vyprávění, dialogické čtení
Sluchové vnímání a fonemické uvědomování	Rozlišování hlásek a slabik, uvědomování zvukové struktury slov	jazykové hry, činnosti inspirované metodou Elkonina
Zrakové vnímání	Rozlišování tvarů, symbolů a detailů	práce s obrázky, skládání tvarů
Grafomotorika	Rozvoj jemné motoriky a správných návyků při psaní	uvolňovací a přípravné cviky
Matematické představy	Budování základních matematických vztahů	manipulace s předměty, porovnávání množství

Tyto oblasti vytvářejí základ pro postupné osvojování čtení, psaní a matematických dovedností v průběhu celého 1. vzdělávacího období.

8. Pedagogické zdůvodnění

Přechod dítěte z předškolního vzdělávání do základní školy představuje významnou změnu v jeho životě. Úspěšná adaptace na nové prostředí je důležitým předpokladem pro další vzdělávací úspěšnost žáků.

Rozvoj řečových schopností, slovní zásoby, zrakového a sluchového vnímání, grafomotoriky a fonematického uvědomování vytváří základ pro úspěšné zvládnutí čtení, psaní a matematických dovedností v průběhu 1. vzdělávacího období.

Závěrečná ustanovení

Tento dodatek je součástí školního vzdělávacího programu školy a je platný do doby plánované revize ŠVP.

V Hovoranech dne 28. 8. 2026

Mgr. Kateřina Riedlová

ředitelka školy